

Herlev
Kommune

Herlev Kommunes beredskabsplan 2023 – 2027
ved mistanke om digitale krænkelse, vold eller
seksuelle overgreb på børn og unge i alderen 0-18 år

April 2023

Indhold

Om beredskabsplanen.....	3
Om overgreb.....	3
Definition på vold.....	3
Definition på seksuelle krænkelser.....	4
Definition på digitale krænkelser	4
Forebyggelse af digitale krænkelser, vold og overgreb.....	6
Opsporing af digitale krænkelser, vold og overgreb	7
Børns seksuelle udvikling.....	7
Seksuelle overgreb.....	8
Tegn og signaler på mistrivsel.....	8
Hvad gør du ved din mistanke, og hvad sker der herefter	10
Efter en underretning.....	10
Hvordan man underretter.....	11
Hvad gør politiet.....	13
Hvad gør Børnehuset.....	13
Om børnesamtaler	14
Beredskabsplan ved mistanke om digitale krænkelser, vold eller seksuelle overgreb mod børn og unge i alderen 0-18 år.....	15
Kontakter	16

Om beredskabsplanen

Af Barnets Lov §15, stk. 2 fremgår, at alle kommuner skal have et skriftligt dokumenteret beredskab til forebyggelse og tidlig opsporing af overgreb mod børn og unge og til behandling af sager om sådanne overgreb.

Herlev Kommunes beredskabsplan ved mistanke om digitale krænkelser, vold eller overgreb på børn og unge under 18 år er målrettet kommunens ledere og medarbejdere i dagtilbud, skoler, SFO'er, klubber, sundhedsplejen, Børne-, Unge- og Familierådgivningen, Det Udgående Ressourceteam/PPR, Familiehuset/Dildhaven, den kommunale børne- og ungetandpleje og andre, der er i kontakt med børn og unge under 18 år.

Planen skal sikre, at du som fagprofessionel ved, hvordan du skal handle ved bekymring eller mistanke om vold eller seksuelle overgreb på børn og unge.

Både i de tilfælde hvor der er mistanke om, at barnets eller den unges krænker, er et familiemedlem, en fagprofessionel eller et andet barn eller ung (se beredskabsplanen på side 14).

Derudover påhviler der kommunen et særligt ansvar for at beskytte anbragte børn og unge mod overgreb i forbindelse med samvær med forældre og netværk.

Som fagprofessionel er du forpligtiget på, at de børn og unge du har ansvar for i det daglige, trives og udvikler sig i de miljøer, de færdes i.

Hvad enten det er i familien, blandt andre børn og unge, i skolen, fritidstilbuddet mv.

Det er derfor vigtigt at sætte ind så tidligt som muligt, når et barn eller en ung på forskellige måder viser tegn på, at det ikke trives (se tegn på vold og seksuelle overgreb på side 8).

Om overgreb

Et overgreb kan være digital krænkelser, vold eller en seksuel krænkelser af et barn eller en ung. Et overgreb kan have vidtrækkende konsekvenser for et barns eller en ungs mentale og fysiske helbred. Det kan samtidigt være svært at opspore, da det nødvendigvis ikke efterlader tydelige tegn, og børn og unge kan have svært ved at fortælle om og sætte ord på overgreb.

Definition på vold: Vold i nære relationer er en handling eller trussel, der smerter eller skader barnet eller den unge og krænker barnet eller den unges integritet fysisk og psykisk. Volden kan være en intenderet handling eller ske i affekt. Der kan være tale om en enkeltstående handling eller gentagne episoder. Volden kan have samme effekt på andre personer, der overværer eller overhører handlingen.

Lovtekst fra forældreansvarsloven:

§ 2. Forældremyndighedens indehaver skal drage omsorg for barnet og kan træffe afgørelse om dets personlige forhold ud fra barnets interesse og behov.

Stk. 2. Barnet har ret til omsorg og tryghed. Det skal behandles med respekt for sin person og må ikke udsættes for legemlig afstraffelse eller anden krænkende behandling.

Definition på seksuelle krænkelse:

- Et seksuelt overgreb mod et barn eller en ung er en handling, hvor en voksen, et andet barn eller en anden ung i kraft af magt, ansvar eller ved opnåelse af en tillidsfuld relation udnytter barnet eller den unge til at indgå i seksuelle aktiviteter.
- Et seksuelt overgreb er en aktivitet, som barnet eller den unge på grund af sin alder eller kognitive funktionsniveau ikke kan forstå og overskue konsekvenserne af og derfor ikke er i stand til at give samtykke til.
- Et seksuelt overgreb er en seksuel aktivitet, som barnet eller den unge ikke ønsker eller bliver presset til at deltage i, og det kan foregå med eller uden fysisk kontakt.

Seksuelt overgreb begået mod børn og unge kan være med eller uden fysisk kontakt. Det kan være:

- Blottelser, hvor overgrebspersonen blottet sig for barnet eller den unge eller lokker/truer barnet eller den unge til at blotte sig på en seksuel måde gennem direkte kontakt eller digitalt.
- Berøringer, hvor overgrebspersonen berører barnet eller den unge på en seksuel måde og/eller lokker eller truer barnet eller den unge til at berøre sig selv på en seksuel måde.
- Forsøg på eller gennemført samleje, hvor barnet eller den unge bliver udsat for forsøg på eller gennemført samleje, det kan være oralt, vaginalt eller analt.

Definition på digitale krænkelse

Digitale krænkelse er krænkelse, der sker på internettet, hvor en person føler sig krænkelse af andre personer på nettet. De digitale krænkelse, der oftest forekommer er:

- Ulovlig billede- og videodeling: Hvor en person uden selv at have givet samtykke eller tilladelse har fået delt et billede eller en video på nettet. Der kan være tale om nøgenbilleder, eller billeder af anden seksuel og/eller krænkelse karakter. Billeder kan også anskaffes igennem hacking (hvor en person på ulovlig vis har skaffet sig adgang til en persons telefon eller computer og fået fat i private billeder). Hvis personen på billedet er under 18 år på tidspunktet, hvor billedet er taget, kan personen eller personerne der har delt eller er i besiddelse af billedet, blive dømt for børneporno.
- Grooming: Betegner en situation, hvor en voksen (groomeren) over en periode opbygger et tillidsforhold til en mindreårig på nettet for at begå overgreb mod barnet eller den unge. Groomeren 'forfører' børnene eller de unge gennem lange dialoger og ved brug af forskellige tricks. Det er meget svært for et barn at gennemskue, da groomerne er dygtige. De ved, hvor på nettet børnene har profiler,

de tilpasser sig børnenes sprog og de lokker med anerkendelse og status. Dette kan resultere i, at barnet manipuleres til at sende intime billeder af sig selv til den voksne og efterfølgende bliver afpresset til at sende flere, eller at mødes med personen. Groomeren har ofte sikret sig noget, som kan bruges mod barnet i form af f.eks. billeder eller chatlogs, og derfor tør barnet ikke fortælle det til nogen.

- Sexafpresning: Også kaldt Sextortion er, hvis en uvedkommende får adgang til private intime billeder eller videoer af en person og truer med at offentliggøre dem, hvis ikke personen sender flere billeder eller betaler penge. Sager omhandlede sexafpresning sker typisk, når en gerningsmand får kontakt til en person og opstarter en relation til denne. Gerningsmanden kan være en person på barnets/den unges egen alder eller en voksen. Gerningsmanden taler typisk med barnet på webcam og overtaler barnet til at tage tøjet af. Gerningsmanden filmer dette og bruger efterfølgende filmen til at afpresse barnet til at sende flere billeder eller betale penge til gerningsmanden. Gerningsmanden kan true med at offentliggøre videoen. Nogle gerningsmænd hacker sig ind på børn og unges webcam, hvorefter de optager video eller billeder, som de bruger til afpresningen.

Lovtekst fra straffeloven:

§ 216. For voldtægt straffes med fængsel indtil 8 år den, der:

- 1) tiltvinger sig samleje eller andet seksuelt forhold end samleje ved vold eller trussel om vold eller
- 2) skaffer sig samleje eller andet seksuelt forhold end samleje ved anden ulovlig tvang, jf. § 260, eller med en person, der befinder sig i en tilstand eller situation, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen.

Stk. 2. For voldtægt straffes med fængsel indtil 12 år den, der har samleje eller andet seksuelt forhold end samleje med et barn under 12 år.

§ 222. Den, som har samleje eller andet seksuelt forhold end samleje med et barn under 15 år, straffes med fængsel indtil 8 år, medmindre forholdet er omfattet af § 216, stk. 2.

§ 224. Den, der medvirker til, at en person under 18 år mod betaling eller løfte om betaling har samleje eller andet seksuelt forhold end samleje med en kunde, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

Stk. 2. Den, der som kunde mod betaling eller løfte om betaling har samleje eller andet seksuelt forhold end samleje med en person under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

§ 226. Den, der optager pornografiske fotografier, film el.lign. af en person under 18 år med forsæt til at sælge eller på anden måde udbrede materialet, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 år.

§ 232. Den, som ved uanstændigt forhold krænker blufærdigheden, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år eller, hvis forholdet er begået over for et barn under 15 år, med bøde eller fængsel indtil 4 år.

§ 234. Den, som sælger utugtige billeder eller genstande til en person under 16 år, straffes med bøde.

§ 235. Den, som udbreder pornografiske fotografier eller film, andre pornografiske visuelle gengivelser eller lignende af personer under 18 år, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 år.

Forebyggelse af digitale krænkelser, vold og overgreb

Det er arbejdspladsens kultur sammen med den daglige dialog og opmærksomhed, der spiller en vigtig rolle, når overgreb mod børn og unge skal forebygges, særligt for de arbejdspladser der arbejder direkte med børn og unge. I dagtilbud, skoler, fritidsordninger og klubber bør der derfor mellem ledelse og medarbejdere være en åben og integreret dialog, der bygger på viden indenfor området og er med til at indramme fælles værdier, normer og retningslinjer for arbejdet med at forebygge vold og overgreb mod børn og unge på arbejdspladsen.

En dialog der understøtter udviklingen af fælles holdninger og værdier for arbejdet med overgreb kan tage udgangspunkt i følgende refleksionsspørgsmål:

- *Hvordan er jeres tilgang til overgreb mod børn?*
- *Hvordan vil I beskrive den kultur, der er på arbejdspladsen, i forhold til at drøfte bekymring eller mistanke om overgreb?*
- *Hvor åbne og reflekterende er I, når der opstår bekymring eller mistanke om overgreb? Hvordan kommer det til udtryk?*
- *Har I oplevet tvivlen? Hvordan håndterer I, at I ikke ved konkret, hvad der er sket? Hvordan håndterer I, at overgreb er et tabuiseret?*
- *Er tvivl et individuelt eller kollektivt fænomen? Hvordan kommer det til udtryk?*
- *Hvordan kan I sammen understøtte, at der skabes en åben kultur, hvor det er muligt at drøfte bekymring eller mistanke om overgreb?*

En dialog der understøtter udviklingen af viden om relationsarbejde og samtaler ud fra barnets eller den unges perspektiv kan tage udgangspunkt i følgende refleksionsspørgsmål:

- *Hvordan er jeres erfaringer med relationsarbejde?*
- *Hvordan sikrer I, at de børn eller unge, der har brug for en tæt relation, tilbydes dette?*
- *Hvordan arbejder I systematisk med at etablere tillidsfulde relationer?*
- *Hvordan er jeres erfaringer med at tale med børn og unge (invitere, lytte, spørge ind)?*
- *Hvordan forholder I jer til barnets eller den unges perspektiv? Hvordan arbejder I med det i praksis?*

- *Hvilke succeser og udfordringer er I stødt på i jeres arbejde med at indtage barnets eller den unges perspektiv?*

En dialog der understøtter udviklingen af retningslinjer for arbejdet med overgreb kan tage udgangspunkt i følgende refleksionsspørgsmål:

- *I hvilken grad arbejder I systematisk med opsporing af børn i mistrivsel?*
- *I hvilken grad er tidlig opsporing af overgreb kædet sammen med opgaven at opspore børn i mistrivsel?*
- *Hvilke muligheder er der for mono- og tværfaglig sparring på jeres arbejdsplads?*
- *I hvilken grad er disse sparringsmuligheder kendte og anvendte?*

Ledelse og medarbejdere bør derudover have grundlæggende viden om:

- Tegn og reaktioner hos børn/unge, der udsættes for digitale krænkelser, vold og seksuelle overgreb.
- Børn/unges seksualitet og grænsedragningen mellem legitim seksuel adfærd og bekymrende seksuel adfærd.
- Forståelsen og tolkningen af børn og unges tegn og reaktioner på digitale krænkelser, vold og seksuelle overgreb.
- Mulige skadevirkninger for børn, der udsættes for digitale krænkelser, vold og seksuelle overgreb.
- Grooming og den forførelses- og manipulationsproces, der ofte går forud for, at et overgreb finder sted.
- At tale med børn/unge generelt og specifikt i relation til temaerne digitale krænkelser, vold og seksuelle overgreb.
- At kunne handle på trods af, at man er i tvivl og på trods af, at man ikke har sikkerhed for, hvad der er sket, og om barnet/den unge har været udsat for overgreb.

Derudover bør ledelse og medarbejdere også være opmærksomme på, hvordan og med hvem der kommunikeres undervejs i et forløb, så kommunikationen efterlever lovmæssige bestemmelser og etiske/moralske overvejelser (f.eks. omkring tavshedspligt, hvem der skal inddrages hvornår, hensynet til de berørte parter og barnets alder).

Opsporing af digitale krænkelser, vold og overgreb

Som fagprofessionel kan du blive i tvivl, når der opstår en bekymring eller mistanke om digitale krænkelser, vold og seksuelle overgreb mod et barn eller en ung. Det er vigtigt, at du deler tvivlen med kollegaer. Tvivlen kan i arbejdet med en mistanke om overgreb vise sig at være både konstruktiv, professionel og understøtte en tidlig indsats.

Børns seksuelle udvikling

Børn har et naturligt behov for at udforske krop og seksualitet på egen hånd og nogle gange sammen med andre.

Børns naturlige seksualitet bør understøttes, da den er vigtig for et menneskes psykiske sundhed, og udvikling af barnlig seksualitet er en del af barnets udvikling og personlighedsdannelse.

Førskolebørn ved meget lidt om seksuelle emner ud over kønsforskel, graviditet og fødsel, og børn tænker ikke seksuelt om kropsdele, der også har seksuelle funktioner.

Børns korrekte viden om seksualitet øges med alderen hos ikke-misbrugte børn, hvilket ikke er tilfældet hos børn, der er blevet seksuelt misbrugt.

Som en del af sin udvikling og i samspillet med sine relationer lærer barnet at forstå betydningen af de kropslige oplevelser og fornemmelser.

Den unge eller voksne kender til seksualitetens betydning, mens barnet først i puberteten begynder at forstå seksualitet som seksualitet. Indtil da mærker barnet en lyst, der ikke er forbundet med en voksen form for seksualitet. Børns lyst er ikke med andre ord ikke forbundet med samme viden om lyst som hos voksne.

En del af børnenes seksuelle udforskning er at røre ved sig selv, kigge på andre når de er nøgne og vise sig selv frem. Det er vigtigt at have viden om børns seksuelle udvikling, fordi der kan opstå situationer, hvor det kan være svært at skelne imellem, hvad der er uskyldig seksuel udforskning, og hvad der er grænseoverskridende adfærd.

Seksuelle overgreb

Seksuelle overgreb kan ske mellem børn og voksne, men også børn imellem.

Børn som ikke forstår betydningen af – eller har ord og begreber for det overgreb, som de er blevet udsat for, kan have vanskeligt ved at gengive oplevelsen, og børn, der har været udsat for overgreb, forsøger at give overgrebene betydning med deres fantasi.

Barnets fortælling kan derfor fremstå fantasifuld og usammenhængende, og det kan være svært at vurdere, om barnets fortælling er fantasi eller virkelighed.

Det er din opgave som fagprofessionel at forsøge at forstå, hvad barnet giver udtryk for. Hvis du trækker dig, fordi fortællingen virker usand, kan barnet være tilbøjeligt til at udfolde sin historie endnu mere for at fastholde den voksnes opmærksomhed.

Du skal dog være opmærksom på, hvor meget du taler med barnet og spørger ind til, da du kan komme til at ødelægge den politimæssige efterforskning med dine spørgsmål.

Du må gerne lytte til barnet og stille forståelsesspørgsmål eller afklarende spørgsmål, da det selvfølgelig er nødvendigt at forholde sig til dét, som barnet fortæller, men du skal huske, at det ikke er dig som fagprofessionel, der skal vurdere, om barnet eller den unge taler sandt.

Når der senere skal udarbejdes en underretning eller foretages en politianmeldelse, vil samtalen med barnet indgå som et af elementerne i den beskrivelse, som du skal videregive.

Tegn og signaler på mistrivsel

Det er meget skadeligt for børn og unge at blive udsat for vold og seksuelle, herunder digitale krænkelser. Det er derfor vigtigt med tidlig opsporing og handling ved mistanke eller viden om, at børn og unge udsættes for overgreb.

Fagprofessionelle skal have faglig viden om de mulige tegn og reaktioner, barnet eller den unge kan udvise. Der findes ikke entydige signaler på, at et barn eller en ung har været udsat for overgreb. Børn og unge er forskellige og reagerer og rammes i forskellig grad, når de udsættes for vold eller seksuelle overgreb.

Der vil være tale om diffuse tegn, som nødvendigvis ikke kan henføres til vold eller et seksuelt overgreb. Det er med barnets eller den unges adfærd, at der kan ses tegn på mistriksel. Der er derfor vigtigt i afdækningen af vold og seksuelle overgreb, at fagprofessionelle ud fra et helhedssyn på barnet eller den unge er i stand til at se, tolke og handle på børns og unges tegn på mistriksel.

I det følgende oplistes en række tegn, der kan være udtryk for, at et barn eller en ung er udsat for vold eller seksuelle overgreb. Tegnene er fra Socialstyrelsen håndbog fra 2022 ”Den professionelle tvivl”.

Der er ikke tale om udtømmende lister. Opsporing af seksuelle og voldelige overgreb kan være kompleks, hvor evt. fysiske tegn og reaktioner skal suppleres med øvrig viden om barnet/den unge, forældre og øvrige nære relationer. Det er derfor vigtigt at forholde sig undersøgende til de tegn og reaktioner, som barnet eller den unge udviser, så man ikke for hurtigt bekræfter eller afviser en hypotese om, at barnet har været udsat for overgreb.

Tegn på vold

Fysiske tegn:

- Fysiske tegn på fysisk vold
- Blå mærker hos børn under fire måneder
- Blå mærker på overkroppen, ører og nakke
- Blå mærker på de ’bløde’ dele af kroppen, f.eks. overarme, bagdel
- Blå mærker i en klynge eller flere steder på kroppen
- Blå mærker med lige eller punktformet aftegninger eller afmærkning efter objekt
- Bidemærker
- Klart afgrænset brandmærke eller brandmærke med afmærkning efter objekt
- Brandmærker på ben, arme, overkroppen, bagdel og bagsiden af hånden
- Flere knoglebrud eller knoglebrud i forskellige stadier af heling
- Påført hovedtraume
- Sår, rifter, bidemærker eller brandmærker i eller omkring munden
- Skader på tænder eller brud på knogler omkring munden eller i ansigtet
- Medicinsk børnemishandling (sjældent)
- Manglende, utilstrækkelig eller usandsynlig forklaring på barnets fysiske skader.

Adfærdsmæssige, psykiske og sociale tegn og reaktioner på fysisk vold:

- Aggression
- Angst
- Depression

- Posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD)
- Dissociation (adskille eller fraspalte følelser, tanker og fornemmelser)
- Selvskadende adfærd.

Tegn på seksuelle overgreb

Fysiske tegn:

- Alvorlige skader (sår, rifter, blå mærker) eller ar i vævet omkring kønsorganer eller endetarmsåbningen
- Seksuelt transmitterede sygdomme hos børn under 13 år
- Mærker i ganen, hvor det hårde og bløde væv mødes
- Tandlægeskræk.

Adfærdsmæssige, psykiske og sociale tegn og reaktioner:

- Seksualiseret adfærd, der ikke er alderssvarende, f.eks. seksualiseret sprog
- Søvnproblemer, f.eks. mareridt
- Angst
- Depression
- Posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD)
- Dissociation (adskille eller fraspalte følelser, tanker og fornemmelser)
- Selvskadende adfærd
- Reservation over for en bestemt person eller deltagelse i aktiviteter med en bestemt person.

Hvad gør du ved din mistanke, og hvad sker der herefter

Når du arbejder med børn og unge, har du skærpet underretningspligt, der går forud for tavshedspligten. Hvis du får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år udsættes for vanrøgt eller andre forhold, som er til fare for dets udvikling og sundhed har du pligt til at underrette PPR eller Børne-, Unge- og Familierådgivningen (se side 14). Det er også her, du kan få rådgivning og vejledning.

I det følgende beskrives, hvad der sker efter en underretning, og hvad politi og Børnehuset gør.

Efter en underretning

Når underretningsteamet i Børne-, Unge- og Familierådgivningen modtager en underretning, er teamet forpligtet på at foretage en systematisk vurdering og behandling af alle indkomne underretninger og herunder sikre, at:

- alle indkomne underretninger vurderes i forhold til, om de skal behandles "akut" senest 24 timer efter, at de er modtaget
- alle indkomne underretninger skal registreres centralt
- der iværksættes en yderligere vurdering af et barns og en ungs sag i de tilfælde, hvor der indgives en ny underretning på den pågældende sag

- der senest 6 hverdage efter modtagelse af en underretning, sendes en bekræftelse til den, der har underrettet (medmindre underretningen er foretaget anonymt), jf. Lov om social service § 155 b
- Hvis underretter er fagprofessionel eller part i sagen, gives der besked om, hvorvidt der er iværksat foranstaltninger på baggrund af underretningen, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Der kan i den forbindelse orienteres om, hvilken type foranstaltning der er iværksat, med mindre særlige forhold gør sig gældende, jf. Lov om social service § 155 b stk. 2 og 3.

Det præciseres, at underretningspligten efter Lov om social service § 153 også omfatter tilfælde, hvor et barn eller ung har bekymrende skolefravær, som kan skyldes sociale årsager og behov for hjælp.

Det er ikke muligt at trække en underretning tilbage.

Hvordan man underretter

Der er ingen formkrav til en underretning.

Underretninger kan indgives anonymt, telefonisk eller skriftligt. Ønsker man at være anonym, skal man ikke oplyse navn, telefonnummer eller andre personlige data.

Sendes den anonyme underretning fra en mail, skal man sikre sig, der er tale om en anonym mailadresse.

Man kan underrette:

- **elektronisk** via <https://herlev.dk/borger/boerne-unge-og-familie/boerne-og-familieraadgivning/underretning>
- **skriftligt** ved at sende underretningen som et brev til:
Rådhus Hjortespring, Børne-, Unge- og Familierådgivningen, Dildhaven 43, 2730 Herlev
- **personligt** på Rådhus Hjortespring, Dildhaven 43, 2730 Herlev. Man møder op i Rådhus Hjortesprings åbningstid. Benyt velkomstskærmen og vælg:
 - at man *ikke* har en aftale
 - at man vil tale med en medarbejder i Børne-, Unge- og Familierådgivningen
 - at man vil ringes op (indenfor 24 timer), eller at man selv vil ringe op (det anbefaler vi). Når man ringer, får man fat i afdelingens hovednummer og bliver derfra omstillet til underretningsteamet.
- **akut uden for rådhusets åbningstid** til Vestegnens Politi på tlf. 43 86 14 48. Politiet kontakter herefter Døgnvagten
- **telefonisk** ved at kontakte Børne-, Unge- og Familierådgivningen på: tlf. 21 58 27 61

Når der underrettes telefonisk, spørges der blandt andet til:

- Underretters relation til barnet

- Barnets navn og kontaktoplysninger
- Forældrenes navne og kontaktoplysninger
- Evt. oplysning om forældremyndighed
- Hvor stammer underretters viden fra (husk at være opmærksom på, at adskille beskrivelser og vurderinger)
- Hvad der konkret er observeret
- Hvem der har sagt hvad
- Hvad barnet/ den unge konkret har sagt
- Hvis det ikke er forældre, der underretter, skal det afklares, om de er informeret om underretningen.
- Hvis underretter er en anden offentlig samarbejdspartner, spørges der ind til underretters yderligere kendskab til barnets/ den unges familie
- Underretters kontaktoplysninger - medmindre vedkommende ønsker at være anonym.

Når der modtages en telefonisk underretning fra en fagprofessionel/offentlig samarbejdspartner (f.eks. institution, skole, hospital), skal underretningen altid følges op af en skriftlig underretning, hvor oplysningerne skal stemme overens med de oplysninger, der er afgivet telefonisk, suppleret med yderligere relevante oplysninger vedrørende barnets/ den unges fysiske, psykiske, sociale og familiære forhold. Den skriftlige underretning skal indeholde:

- Ajourførte data på både børn, unge og forældre, herunder hvem der har forældremyndigheden
- Datoer for episoder og beskrivelse af observationer
- Beskrivelse af barnets/ den unges fysiske, psykiske og sociale forhold
- Beskrivelse af barnets/ den unges ressourcer
- Beskrivelse af barnets/ den unges vanskeligheder
- Anførelse om hvorvidt forældrene er orienteret om underretningen, og hvis de ikke er, begrundelsen herfor.

Tolkninger og vurderinger skal undlades.

Såfremt et barn har synlige mærker efter vold, fremsender skole/ daginstitution billeder, som forvaltningen bruger sammen med politiet og eventuelt børnehuset til at vurdere, om barnet skal undersøges på hospital og om der skal ske en politianmeldelse. Medmindre politiet vurderer, at undersøgelsen skal foregå på retsmedicinsk institut, sker undersøgelsen på hospitalet.

Når der modtages en telefonisk underretning fra en borger, tager de fagprofessionelle notat vedrørende de områder, som bør være vendt/ beskrevet og afstemmer dette med pågældende borger, inden der følges op på sagen. Borgeren skal ikke opgive navn eller andre kontaktoplysninger, hvis vedkommende ønsker at være anonym.

Når en borger underretter skriftligt, er der ingen formkrav. Det afgørende er, at underretningen indeholder oplysninger, der kan identificere barnet eller den unge.

Underretningspligten er personlig. Det betyder, at man som fagprofessionel på trods af eventuelle uoverensstemmelse med sin leder eller kollega om, hvorvidt der skal udarbejdes en underretning, har pligt til at underrette, hvis man har mistanke eller viden om, at et barn eller en ung udsættes for vold eller seksuelle overgreb.

Hvad gør politiet

Fagprofessionelle der arbejder inden for området for udsatte børn og unge, politiet og anklagemyndigheden kan indbyrdes udveksle oplysninger om rent private forhold vedrørende et barn/en ungs personlige og familiemæssige omstændigheder. Det kan de gøre i de tilfælde, hvor det vurderes at være nødvendigt for at forebygge overgreb mod børn og unge.

Hvis mistanke eller viden om et overgreb er af en karakter, så politiet inddrages, er deres rolle at:

- Vurdere, om der er sket et strafbart forhold
- Vurdere, om der skal foretages en retsmedicinsk undersøgelse mhp. mulig sporsikring til brug for en evt. retssag
- Afhøre den forurettede. Er barnet til og med 14 år, sker det som en videoafhøring, hvor en specialuddannet medarbejder foretager afhøringen. Er barnet fyldt 15 år, afhøres det på normal vis.

Hvis du uden for Børne-, Unge- og Familierådgivningens åbningstid får viden eller mistanke om, at et barn har været udsat for et overgreb, skal du kontakte politiet på tlf. nr. 43 86 14 48. Politiet vil sørge for, du bliver ringet op af en medarbejder fra døgnvagten.

Hvad gør Børnehuset

Når et barn eller en ung har været udsat for overgreb, eller der er mistanke herom, skal Børne-, Unge- og Familierådgivningen til brug for den børnefaglige undersøgelse benytte det børnehus, som kommunen er tilknyttet, jf. Lov om social service § 50 b.

Det er Børne-, Unge- og Familierådgivningen, der kontakter børnehuset.

Børnehuset kan give råd og vejledning og foretage en udredning af barnets behov for særlig støtte, jf. Lov om social service § 50.

Børnehusets sikrer, at indsatsen målrettet det enkelte barn/den enkelte unge sker med udgangspunkt i et tværsektorielt helhedssyn, der har fokus på, at forløbet tilrettelægges og koordineres så skånsomt som muligt.

Børnehuset er bemandet med fast personale, der er særligt kvalificeret til at varetage sager om overgreb mod børn og unge.

Politiet tager stilling til evt. retsmedicinsk undersøgelse og videoafhøring af barnet.

I børnehuset inddrages sundhedsfagligt personale i en vurdering af barnet/den unges behov for lægelig undersøgelse og behandling.

Barnet/den unges og de nærmeste omsorgspersoner kan efter behov modtage krisestøtte i børnehuset.

Det er fortsat Børne-, Unge- og Familierådgivningen i barnet/den unges kommune, der har myndighedsansvaret under hele forløbet i sagen, hvor børnehuset benyttes.

Om børnesamtaler

Ved underretning om overgreb mod et barn eller en ung skal der finde samtale sted med barnet eller den unge.

Ved underretninger, hvor mistanken retter sig mod forældrene, skal samtalen finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og uden dennes tilstedeværelse.

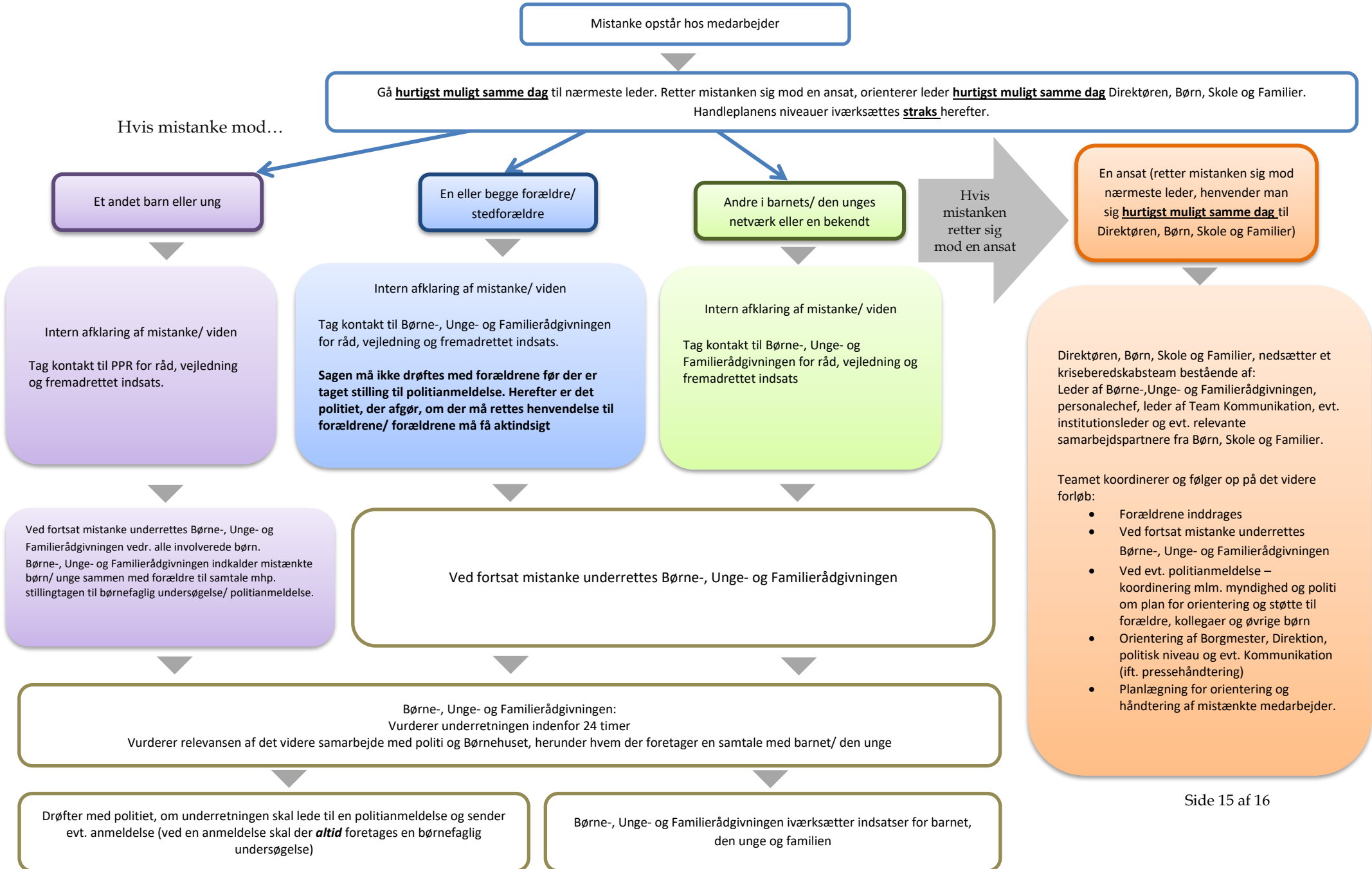
En børnesamtale på baggrund af en underretning kan undlades, hvis barnets eller den unges modenhed eller sagens karakter taler imod, at samtalen gennemføres.

Det skal sikres, at barnets eller den unges perspektiv og holdning kommer frem under f.eks. samtaler med sagsbehandleren og under behandlingen af sagen. Børn og unge har i den forbindelse altid ret til en bisidder.

I samtalen med barnet/den unge er det vigtigt at være opmærksom på, at der ikke stilles spørgsmål af efterforskningsmæssig karakter, det vil sige at der ikke tales uddybende om selve krænkelsen.

Hvis barnet/ den unge selv henvender sig, må der spørges ind til, hvilke handlinger der er foregået med henblik på at kunne vurdere, om der skal foretages en anmeldelse til politiet.

Beredskabsplan ved mistanke om digitale krænkelser, vold eller seksuelle overgreb mod børn og unge i alderen 0-18 år

Kontakter

Børne-, Unge- og Familierådgivningen – 21 58 27 61

Dagtilbud og Skole – 44 52 71 10

PPR – 40 24 07 76

Uden for centrenes arbejdstid:

Kontakt til Døgnvagten via Vestegnens Politi på 43 86 14 48

Døgnvagtens åbningstider:

Man. – Ons. kl. 15.30 – den efterflg. dag kl. 8.00

Tors. kl. 17.00 – Fre. kl. 8.00

Fre. kl. 13.30 – Man. kl. 8.00

Vestegnens Politi – 43 86 14 48

Børnehus Hovedstaden

Henrik Pontoppidans Vej 8

2200 København N

Tlf.: 33 17 30 30

Mail: boernehuse.dk/hovedstaden

Direktør, Børne- og ungeområdet – 44 52 60 00

Team Kommunikation – 24 63 26 97/ 23 36 08 53

Stabschef Personale – 30 18 23 63

Rådgivning og viden:

Socialstyrelsens videnscenter SISO - <https://socialstyrelsen.dk/boern/overgreb/siso>

Konsulent- og videnshus JanusCentret - <https://www.januscentret.dk/>

Socialstyrelsens håndbog (2022) - Den professionelle tvivl- en håndbog om tidlig opsporing af overgreb mod børn og unge

Socialstyrelsen (2023) - Børn og unge med seksuelt bekymrende eller grænseoverskridende adfærd – handleveje ved bekymring for et barns seksuelle adfærd